

ת"פ 32320/08/22 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד מוחמד אל רפאיעה - בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 32320-08-22 מדינת ישראל נ' אל רפאיעה(עציר)

בפני המאשימה: כבוד השופט יובל ליבדרו
מדינת ישראל-פמ"ד
ע"י ב"כ עוה"ד אסף בר יוסף ושאל ציון
נגד הנאשם: מוחמד אל רפאיעה - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד ותד

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע, על-פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן האוחז בשלושה אישומים (להלן: "כתב האישום") בעבירות של סחר בנשק, נשיאה והובלה של נשק ואימונים צבאיים אסורים באישום הראשון, עבירות לפי סעיפים 144(ב), 144(ב) (רישא ו-143(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין");
בעבירות של נשיאה והובלה של נשק וירי מנשק חם, עבירות לפי סעיפים 144(ב) (רישא ו-340א(א) לחוק העונשין באישום השני;
ובעבירות של עסקה בנשק, ניסיון לעסקה אחרת בנשק, נשיאה והובלה של נשק והחזקת נשק באישום השלישי, עבירות לפי סעיפים 144(ב), 144(ב)+25, 144(ב) (רישא ו-144(א) רישא לחוק העונשין באישום השלישי.
2. במסגרת הסדר הטיעון הגיעו הצדדים להסכמה עונשית חלקית לפיה המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש של 10 שנות מאסר, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי, בעוד שההגנה תוכל לטעון לעונש באופן חופשי.

כתב האישום

3. מעובדות החלק הכללי של כתב האישום עולה כי בתאריך 3.9.2014 הוכרז ארגון דאע"ש או המדינה

האסלאמית על-ידי שר הביטחון, כהתאחדות בלתי מותרת, מכוח תקנות ההגנה (שעת חירום) 1945, ובתאריך 28.10.2015 הוכרז ארגון דאע"ש כארגון טרוריסטי, לפי פקודת מניעת טרור, התש"ח - 1948. מתאריך 1.11.2016 מוכרז ארגון דאע"ש כארגון טרור גם מכוח חוק המאבק בטרור, התשע"ו - 2016 (להלן: "חוק המאבק בטרור"). ארגון המדינה האסלאמית (להלן: "ארגון דעא"ש" או "ארגון המדינה האסלאמית" או "הארגון"), אשר מקורו בארגון אלקעאידה עיראק, מהווה את אחד הכוחות המורדים המרכזיים הפועלים בזירת הג'יהאד בסוריה, והוא ארגון מחבלים קיצוני ביותר, הנמנה על ארגוני ג'יהאד עולמיים. משנתו של הארגון מצדדת בתפיסת הסלפיה ג'יהאדיה, הקוראת לפגיעה במשטרים "כופרים", שאינם הולכים בדרך האיסלאם. ישראל, כחלק מה"כופרים", מהווה יעד לחימה מובהק כחלק ממטרות הג'יהאד העולמי.

מעובדות החלק הכללי של כתב האישום עולה עוד כי ההשראה הג'יהאדית אשר שמה כמטרה מרכזית את הפיכת המערב כיעד לפיגועים מבית היוצר של דאע"ש ואל קאעידה הפכה למוחשית במיוחד במהלך השנים האחרונות, ברצף פיגועים באירופה, ארה"ב, תורכיה ורוסיה. חלק מהפיגועים בוצעו ביוזמה עצמאית על-ידי מפגע "בודד" או על-ידי קבוצת פעילים וללא הכוונה מובהקת של דאע"ש.

הבסיס הרעיוני אידיאולוגי של הארגון ממשיך לאסוף תומכים בישראל וברחבי העולם, זאת בין היתר לנוכח השקעת מאמצים רבים מצד הארגון בפרסום ובהסברה ברשתות חברתיות ובאפליקציות תקשורתיות ייעודיות ומוצפנות לצורך השראה, עידוד, מתן דירקטיבות לפעילים בשטח לצד הכשרה מעשית של הפעילים בשטח ללחימה.

בפרסום רשמי של הארגון יום 17.4.2022 נקראו הפעילים ברחבי העולם לחקות את הפיגועים של מזוהי הארגון שבוצעו לאחרונה בישראל, מאחר ותרמו ללחימה בכופרים.

הנאשם הוא אזרח ותושב ישראל, ובמועדים הרלבנטיים לכתב האישום התגורר בבית בפזורת שבט אבו רקייק (להלן: "הבית").

מהאישום הראשון שבכתב האישום עולה כי החל ממועד שאינו יודע במדויק אך עוד משנת 2017 לזמן קצר, ומשנת 2019 ועד למעצרו של הנאשם (להלן: "התקופה הרלוונטית"), הנאשם, אשר היה מודע לכך שדאע"ש הוא ארגון טרור, התעניין בתכני תעמולה הנוגעים לפעילותו בזירות שונות בעולם, וצפה בתכנים אלו ביחד עם אחרים. הנאשם גלש במרשתת, בערוצי תעמולה של הארגון, גילה עניין רב בפעילות הארגון ברחבי העולם, והביע הזדהות עם אירועים סימבוליים והיסטוריים במורשת דאע"ש, עליהם סיפר גם לאחרים, כמו גם הזדהות עם המשנה הרעיונית והאידיאולוגית של דאע"ש, הבין אותן וביקש לתרגמן לפעילות בשטח. בין היתר, הנאשם נהג לקרוא במרשתת חדשות ועדכונים באתרים ייעודיים של דאע"ש, ועקב אחרי דרשות שיח'ים פעילי דאע"ש.

במהלך התקופה הרלוונטית, הנאשם חיפש, מצא והעביר לאחרים סרטונים מפלטפורמות ורשתות חברתיות, בין היתר, סרטוני "טיקטוק" על אודות המלחמה בסוריה, לוחמי דאע"ש רעולי פנים, וכן שיתף על-פה אנשים אחרים, אזרחים ישראלים, שהוא מכיר, בדעותיו ובמחשבותיו על אודות דאע"ש, עיקרי האמונה והפעולה שלהם, וטען בפניהם כי דאע"ש היא האמת.

על רקע דרשה ששמע הנאשם, בה נטען כי בקרוב תהיה מלחמה באזור ישראל, וכי בתקופת חודש הרמדאן

2022 תתחיל מלחמה והח'ליפות של המדינה האסלאמית תגיע לאזור ישראל, החליט הנאשם כי עליו לבצע אימונים צבאיים בנשק, וזאת על מנת להיות מוכן למלחמה ולדעת איך לירות בנשק, על מנת להתגייס לדאע"ש וללחום במסגרת הארגון כשיגיעו לישראל.

על כן, ובמסגרת האירועים שיתוארו, כאשר הגיע לרשותו כלי נשק, ביצע בו הנאשם אימונים, ואף הציע לאדם נוסף, כפי שיתואר, להשתתף איתו באימונים, ואף הדריך אותם למטרה שתוארה לעיל.

במועד שאינו ידוע במדויק, אולם במהלך חודש יוני 2022, פנה הנאשם לאחר, וביקש לרכוש ממנו נשק. הנאשם והאחר נפגשו בחורשה ליד היישוב תל שבע, והאחר הביא לנאשם רובה מסוג M-16, והודיע לנאשם כי מחירו 70,000 ₪. הנאשם הוביל את הנשק עם מחסנית תואמת ותחמושת לביתו, והסתירם שם. הנאשם פנה לאדם אחר, עדכן אותו על הרובה שמוצע למכירה, וביקש תמורתו 75,000 ₪. הנאשם נפגש עם האחר ליד ביתו, הם סיכמו על המחיר שתואר לעיל, אך הנשק נותר עדיין אצל הנאשם.

למחרת, החליט הנאשם לבצע אימון ירי בנשק, על מנת להכין עצמו כאשר תגיע הלחימה במסגרת הקמת הח'ליפות האסלאמית אשר תגיע לאזור ישראל.

הנאשם השיג תחמושת, וכן פנה לחברו ו' והזמין אותו לבוא להתאמן עמו בירי בנשק, על מנת להתכונן להגעת הח'ליפות של המדינה האסלאמית לישראל ולאזור, וללחום במסגרתה נגד מדינת ישראל. ו' הסכים והצטרף לנאשם.

הנאשם עם ו' ירו בנשק מספר כדורים כל אחד, באזור ביתו של ו', ולעבר ההר, כשהנאשם הדריך את ו' כיצד לירות בנשק.

לאחר מכן שב הנאשם ונפגש עם האחר אשר בדק את הנשק וירה ממנו מספר קליעים, ולאחר מכן, שילם לנאשם 75,000 ₪ והנאשם מסר לו את הנשק. הנאשם העביר את הכסף בניכוי חלקו בסך 5,000 ₪ לאחר.

במועד שאינו ידוע במדויק, אולם כשבוע עובר למעצרו של הנאשם, פנה לנאשם אחר וביקש מהנאשם לאתר לו רובה מסוג M-16 על מנת שיוכל לרכוש אותו לשם הגנה מפני נקמת דם.

הנאשם פנה לע', המוכר לו כסוחר בנשק, וע' הביא לנאשם רובה מסוג M-16 בבאר שבע, והנאשם נסע עם הרובה לביתו. ע' דרש תשלום של 65,000 ₪ על הרובה. הנאשם הראה את הנשק לאחר למחרת וביקש תמורתו 75,000 ₪. האחר התמקח על מחירו של הרובה אך הנאשם לא הסכים להוריד את המחיר.

באותו לילה נטל הנאשם את הרובה מביתו, שם הוסתר, והחליט לירות בנשק, שוב, כאימון צבאי, באופן שתואר לעיל. יחד עם הנאשם היה בן דודו, אשר התלווה אליו וצילם את הירי בלילה, כשהנאשם ירה בנשק מספר רב של קליעים לאימון. הנאשם ביצע את האימון, על מנת להתכונן למלחמה הגדולה בעת הגעת הח'ליפות האסלאמית לאזור ישראל. למחרת נעצר הנאשם, ואחיו של הנאשם השיב את הנשק לע'.

מהאישום השני שבכתב האישום עולה כי במועד שאינו ידוע במדויק, אולם סמוך לחודש הרמדאן בשנת 2022,

הנאשם פנה לאחר וביקש ממנו להשאיל לו רובה מסוג M-16 וטען בפני האחר שהוא צריך את הנשק על מנת שיוכל לעשות בו שימוש לטובת שמירה. האחר מסר לנאשם את הרובה, והנאשם החזיק בו ללא היתר כדין.

למחרת היום, הציע הנאשם לע', לבצע אימון ירי וע' הסכים. הנאשם ביחד עם אחיו הקטן נסע ברכב של ע' כדי לבצע אימון נוסף של ירי וקליעה למטרה בנשק.

הנאשם וע' ירו בנשק מספר יריות לכיוון בקבוקי פלסטיק כשאחיו של הנאשם מתעד זאת.

מהאישום השלישי שבכתב האישום עולה כי במועד שאינו ידוע במדויק, סמוך לחודש פברואר 2022, פנה הנאשם לע' שהוזכר לעיל, המוכר לו כסוחר נשק, וביקש ממנו נשק על מנת לרכוש אותו. מספר ימים לאחר מכן, בהזמנתו של ע', הגיע הנאשם לשיג של משפחתו של ע' בתל שבע, שם הוצג לו רובה סער מסוג M-16, וע' דרש תשלום של 70,000 ₪ תמורתו.

הנאשם הוביל את הנשק לביתו על מנת לרכוש אותו, אולם בחלוף מספר ימים השיב את הרובה לע' מבלי לרכוש אותו.

טיעוני הצדדים

4. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה שמתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-14 שנות מאסר ועתרה בהתאם להסדר לעונש של 10 שנות מאסר, מאסר מותנה, קנס בסך 100,000 ₪ ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

המאשימה טענה כי אף שמדובר באישומים שונים ובעבירות שבוצעו במועדים שונים יש לראות בהם בהתאם למבחן הקשר ההדוק כ"אירוע" אחד.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, לרבות ההגנה על בטחון המדינה, למידת הפגיעה הגבוהה בהם ולנסיבות החמורות בהן בוצעו עבירות הנשק לרבות לסיכון שהנשק עלול להתגלגל לידיים עברייניות או עוינות, לתמיכה של הנאשם בארגון הטרור האכזרי, לפעילות שלו לקידום מטרות דאע"ש והתפשטות פעילותו למדינת ישראל, לאימונים הצבאיים שביצע בכלי הנשק, למידת מעורבותו העמוקה בעולם הסחר בנשק, לתכנון ולפעילות המתמשכת שביצע, לעבירות הנשק השונות שעבר, לסוג כלי הנשק שבו ביצע את העבירות, לחלקו המשמעותי בביצוע העבירות כך ששימש כ"רוח החיה" בפרשה, לנזקים הפוטנציאליים שעלולים היו להגרם ולסיבות בעטיין ביצע את העבירות (בצע כסף, תמיכה בדאע"ש).

המאשימה הפנתה בטיעוניה למגמת החמרה בענישה בעבירות הנשק, לכך שמדובר במכת מדינה ובמכת מגזר, לתיקון בחוק שקבע עונשי מינימום לצד עבירות הנשק כמו גם להנחיית פרקליט המדינה שמטרתה העלאת רמת הענישה בעבירות אלו.

המאשימה הפנתה בטיעוניה גם לעברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, לשיקולי ההרתעה האישית והרתעת הרבים הנדרשים ולכך שאין עניינו בנאשם שעבר הליך של שיקום. כן הפנתה לכך שהנאשם הודה במהלכה של שמיעת פרשת

התביעה ולא בשלב מוקדם יותר של ההליך.

על רקע האמור טענה המאשימה כי לא נכון היה למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם או לחרוג ממנו לקולה, ואם עתרה לעונש שנמצא בתחתית המתחם אותו ציינה בטיעוניה הרי שהדבר נובע מההסדר אליו הגיעה עם הנאשם אשר לקח בחשבון גם את השיקולים לקולה.

באשר לרכיב הקנס טענה המאשימה כי על זה להיות משמעותי ביותר לנוכח המניע הכספי שעמד בבסיס העבירות, ובאשר לרכיב פסילת רשיון הנהיגה טענה כי ישנה חשיבות רבה בפסילה משמעותית (בפועל ועל תנאי) לנוכח ניצול הרשיון להוביל מספר פעמים כלי נשק ברכבו בכבישי הארץ.

המאשימה צרפה את גזרי דין של המעורבים אחרים בפרשה (תוך שטענה שלנוכח נסיבות ביצוע העבירות יש להטיל על הנאשם עונש חמור יותר) ואף הפנתה לפסיקה אחרת לתמיכה בעמדתה העונשית.

5. **ב"כ הנאשם** עתר להטיל על הנאשם עונש של 3 שנות מאסר. ב"כ הנאשם הפנה לעונשים שהוטלו על מעורבים אחרים הקשורים בפרשה זו (במסגרת הסדרים "סגורים") וטען כי יש להטיל על הנאשם עונש מאסר בדומה לעונש שהוטל על שותפו לאישום הראשון - ו'. בנוסף עתר להטיל על הנאשם עונשים נלווים מתונים של קנס בסך של 7,500 ₪ ופסילת רשיון נהיגה בפועל.

לעניין גובה הקנס טען כי עליו להיות מושפע גם מתקופת המאסר הממושכת שתוטל על הנאשם וכי עליו להיות פרופורציונלי לרווח שהפיק הנאשם מהסחר בנשק (5,000 ₪). לתמיכה בעמדתו הפנה לגובה הקנס שהוטל על הסוחר שהוזכר באישום הראשון והשלישי - ע' (18,000 ₪).

ב"כ הנאשם טען כי לנוכח ההסדר אליו הגיעו הצדדים מתחם העונש לו טענה המאשימה הוא שגוי ועתר לדחות מתחם זה כמו גם את העתירה העונשית של המאשימה.

לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות טען כי העבירות באישום הראשון נמצאות ברף הנמוך, כי הנאשם לא היה "הרוח החיה" באישומים השני והשלישי וכי העסקה באישום השלישי לא הגיעה לכלל מימוש.

ב"כ הנאשם טען כי יש לתת משקל להודאת הנאשם ולאחריות שלקח על מעשיו. ב"כ הנאשם ביקש לדחות את טענת המאשימה בדבר השלב המאוחר שבו הודה הנאשם במיוחס לו. לטענתו, לו המאשימה הייתה מקבלת מלכתחילה את טענותיו ניתן היה לחסוך את ניהול ההליך, ואך ניהול ההליך הביא את המאשימה לתקן את כתב האישום כך שעבירות הבטחון שיוחסו לנאשם מלכתחילה לא נכללו בכתב האישום שבו הודה הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו לנסיבותיו האישיות-משפחתיות של הנאשם, לגילו הצעיר, להיותו נשוי ואב לשלושה ילדים ולכך שלא זכה לראות את בתו הקטנה שנולדה כשהוא מאחורי סורג ובריח. כן טען כי עברו הפלילי של הנאשם הוא לא משמעותי ולא רלוונטי, ואף הפנה לתנאים הלא פשוטים שבהם הוחזק הנאשם כעציר בטחוני על כל המשתמע מכך, תוך שהוסיף כי גם לאחר תיקון כתב האישום טרם שונה סיווגו של הנאשם, אם כי זה

החל לקבל מעט מן הזכויות של עציר פלילי.

באשר לפסיקה שצרפה המאשימה טען כי זו אינה רלוונטית שכן זו התייחסה למקרים שבהם נסיבות ביצוע העבירות היו מחמירות יותר מאלו שבענייננו או למקרים שבהם הורשעו נאשמים בעבירות בניגוד לחוק המאבק בטרור, עבירות שהנאשם לא הורשע בהן.

6. **הנאשם** מסר כי הוא בן 31, נשוי ואב לשלושה ילדים ומתגורר ליד שגב שלום. הנאשם הוסיף כי הוא "מצטער על העבירות שעשיתי למדינת ישראל" והוסיף כי לא יחזור על אותה טעות.

דין והכרעה

7. בענייננו הציגו הצדדים הסדר מסוג "הסדר טווח" במסגרתו המאשימה הגבילה את טיעוניה לעונש ראוי של עשר שנות מאסר ואילו ב"כ הנאשם טען באופן חופשי, ועתר לעונש של 3 שנות מאסר.

בפסיקת בית המשפט העליון קיימות גישות שונות ביחס לשאלה האם במסגרת הסדר "טווח" פטור בית המשפט מחובתו לקבוע מתחם עונש הולם. מחד, קיימת גישה לפיה קביעת מתחם עונש הולם על-ידי בית המשפט היא אמירה נורמטיבית של בית המשפט אשר צריכה להיאמר ללא קשר להסדר שבין הצדדים. מאידך, קיימת גישה לפיה בנסיבות דומות, של הסדר "טווח", אין מקום לקביעת מתחם עונש הולם. לעניין הגישות השונות ראו למשל ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 09.06.2016), פסקה 8.

לצד אלה, קיימת גם גישה ביניים לפיה במקרים שכאלה אין צורך בהרחבה ובפירוט של מתחם העונש ההולם. צורך שכזה יכול לקום בעיקר עת מוצא בית המשפט להטיל עונש שסוטה מהעונש המוסכם או שנמצא הוא מחוץ לטווח המוסכם. בעניין זה ראו למשל ע"פ 6943/16 **גלקין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.01.2018), פסקה 3.

סבורני כי נוכח אופיו של ההסדר והעובדה שהעונש שאותו מצאתי להטיל על הנאשם אינו חורג מטווח הענישה המוסכם, אין הכרח לשרטט במדויק את גבולות מתחם העונש ההולם בענייננו, הגם

שמוצא אני להעיר כי העונש שלו עתר ב"כ הנאשם (3 שנות מאסר) לא נמצא בגדרו של מתחם העונש ההולם את מקרה זה, אף לא בקרבה לשוליו התחתונים.

אחר כל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, וכדי להבין את מסקנתי בדבר העונש הראוי לנאשם, מצאתי לעמוד גם על השיקולים שמגבשים על דרך כלל את מתחם העונש ההולם.

8. בעבירות הנשק שעבר הנאשם פגע הוא בערכים המוגנים של שמירה על שלום הציבור, על ביטחוננו ועל הסדר הציבורי. נוכח העובדה כי מעשיו של הנאשם בוצעו על רקע תמיכה ופעילות למען מטרות ארגון הטרור דאע"ש פגע הנאשם גם בערך של ביטחון המדינה.

הגידול המדאיג בעבירות האלימות הקשורות בנשק לא חוקי והעליה במספר הקורבנות בנפש לרבות של חפים מפשע בחברה הישראלית ובחברה הערבית בפרט הובילו ל"הכרזת מלחמה" של המחוקק ויתר גורמי האכיפה בתופעות קשות אלו. לעניין זה ראו למשל ע"פ 5813/21 ג'בארין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.5.2022), פסקה 13 (להלן: "עניין ג'בארין"):

"אין צורך להכביר במילים על אודות החומרה הנלווית לעבירות נשק. אין היום חולקין כי עבירות מסוג זה הפכו ל'מכת מדינה' של ממש (ראו לאחרונה: ע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 [פורסם בנבו] (29.6.2021); ע"פ 5993/21 סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 [פורסם בנבו] (29.11.2021); ע"פ 8416/20 עייאט נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.9.2021)). מכה זו מצריכה מענה הולם בדמות ענישה מחמירה של הטלת עונשי מאסר משמעותיים. מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בעניין עבירות נשק, ולא בכדי נתקבל עתה תיקון לחוק העונשין (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021)...הקובע עונשי מינימום לעבירות נשק".

כן ראו דברי כב' השופט מ' מזוז בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (פורסם בנבו, 5.11.2019):

"[...]המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ "לשים יד" על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק. אזכיר כי המחוקק ביטא את גישתו המחמירה לתופעה זו כאשר קבע עונשים מחמירים של 7 שנות מאסר על רכישה או החזקה של נשק בלא רשות על פי דין, 10 שנות מאסר על נשיאה או הובלה של נשק בלא רשות על פי דין, ו- 15 שנות מאסר על ייצור, יבוא או סחר בנשק בלא רשות על פי דין (סעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977); זאת אף בלא שנעשה בנשק שימוש לביצוע עבירה נוספת. ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת "יבוש הביצה" המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן".

10. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא גבוהה ביותר. הנאשם ביצע מספר רב של עבירות נשק, מגוון עבירות, בכלי נשק קטלני - רובה מסוג M-16, מול גורמים שונים, בזמנים שונים ובמקומות שונים. כן ערך אימונים צבאיים אסורים בנשק תוך ביצוע ירי מהנשק.

אכן, הנאשם בענייננו לא עבר עבירות אלימות נפרדות באמצעות כלי הנשק שהחזיק והוביל, ואכן הנאשם לא הורשע בעבירות לפי החוק המאבק בטרור, אך די במכלול העבירות שעבר הנאשם וברקע לביצוען כמפורט לעיל כדי ללמד על מידת הפגיעה הגבוהה ביותר בערכים המוגנים.

מידת הפגיעה הגבוהה ביותר בערכים המוגנים בענינו נלמדת לא רק מנסיבות ביצוע עבירות הנשק ה"רגילות" שהוזכרו לעיל ואשר יפורטו להלן, כי אם גם ובעיקר בהקשר של נסיבות אלו לזיקה שטיפח הנאשם כלפי ארגון הטרור דאע"ש.

מכתב האיטום שבו הודה הנאשם עולה ש"במהלך האירועים שיתוארו בכתב האיטום, הפך הנאשם לתומך מובהק של המדינה האסלאמית וביצע פעולות בנשק ואימונים לקידום מטרות הארגון. פעילותו נמשכה עד למועד מעצרו..." (עובדה 9 לחלק הכללי);

"הנאשם...הביע הזדהות...עם המשנה הרעיונית והאידיאולוגית של דאע"ש, הבין אותן וביקש לתרגמן לפעילות בשטח" (עובדה 2 לאיטום הראשון);

"הנאשם חיפש, מצא והעביר לאחרים סרטונים...וכן שיתף בעל פה אנשים אחרים, אזרחים ישראלים, שהוא מכיר, בדעותיו ומחשבותיו על אודות דאע"ש, עיקרי האמונה והפעולה שלהם, וטען בפניהם כי דאע"ש היא האמת" (עובדה 4 לאיטום הראשון);

הנאשם, "על רקע דרשה ששמע... בה נטען כי בקרוב תתחיל מלחמה באיזור ישראל, וכי בתקופת חודש הרמאדן 2022, תתחיל מלחמה והח'לפות של המדינה האיסלאמית תגיע לאזור ישראל, החליט... כי עליו לבצע אימונים צבאיים בנשק, וזאת על מנת להיות מוכן למלחמה ולדעת איך לירות בנשק, על מנת להתגייס לדאע"ש, וללחום במסגרת הארגון, כשיגיעו לישראל.

על כן, ובמסגרת האירועים שיתוארו...כאשר הגיע לרשותו כלי נשק, ביצע בו הנאשם אימונים, ואף הציע לאדם נוסף...להשתתף איתו באימונים...למטרה שתוארה לעיל" (עובדות 5-6 לאיטום הראשון).

בעת כתיבת גזר דין זה טרם הספיקה מדינת ישראל לקבור את כל קורבנות מתקפת הטרור של ארגוני המחבלים מרצועת עזה ביום 7 באוקטובר 2023.

למעשה מדינת ישראל טרם הצליחה לזהות את כל קורבנות המתקפה הרצחנית, טרם הצליחה להוביל לשחרור מאות הילדים, הקשישים, הנשים, הגברים, החיילות והחיילים שנחטפו ונלקחו בשבי במהלך המתקפה וטרם חבשה את כל פצעי הגוף והנפש של נפגעי המתקפה, הישירים והעקיפים.

הפגיעה בבטחון המדינה ובתחושת הבטחון של כלל הציבור כתוצאה ממעשי הזוועה של ארגוני הטרור האיסלאמיסטיים בעקבות מתקפת הטרור היא קשה ביותר וספק אם תמחה בעתיד.

ברי כי הנאשם יוענש אך בגין מעשיו הוא, בבחינת "איש בחטאו יומת" (דברים, כ"ד, ט"ז), ואולם יש לזכור ולהזכיר את הסיכון האדיר הנשקף לכולי עלמא, ובפרט למדינת ישראל וליושביה, מארגוני הטרור האיסלאמיסטים, בין אם מתנוסס מעליהם דגל חמאס או ובין אם מתנוסס מעליהם דגל דאע"ש.

תמיכה, הזדהות והתארגנות למען קידום מטרות של ארגוני טרור אלו צריכה להתקל אפוא בענישה קשה ובלתי מתפשרת. וראו הדברים אשר נאמרו כבר בע"פ 2058/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנוב, 5.5.2015) בהקשר זה:

"[...] בגזירת העונש יש ליתן את הדעת לפוטנציאל הסכנה הטמון בעבירות מסוג זה לביטחון מדינת ישראל, המבוצעות על רקע אידיאולוגיה איסלאמית קיצונית [...] זאת משום שהאידיאולוגיה של אותו הארגון והמטרות המנחות אותו, כמפורט בכתב האישום, הן אנטי ישראליות במובהק".

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לתכנון שקדם לביצוע העבירות; לסיכון ולנזק שעלול היה להגרם במידה וכלי הנשק היו מתגלגלים לידיים עברייניות או חבלניות; לתמיכה של הנאשם ולפעילות שלו לקידום מטרות דאע"ש והתפשטות פעילותו למדינת ישראל; לאימונים הצבאיים שביצע בכלי הנשק שכללו ירי חי; למידת המעורבות שגילה בעולם הסחר בנשק אל מול גורמים שונים, יחד עם אנשים שונים, במקומות ובזמנים שונים; לפעילות העבריינית המתמשכת שמעידה על כך שאין מדובר במעידה חד פעמית; למספר ולאופי עבירות הנשק השונות שעבר; לאופי ולסוג כלי הנשק שבהם סחר ושאותם החזיק והוביל; לחלקו המשמעותי בביצוע העבירות ולכך שהיה היוזם וה"רוח החיה" בפרשה ולסיבות שבעטיין ביצע את העבירות (בצע כסף, על רקע תמיכה בדאע"ש והיערכות ל"מלחמה הגדולה").

לצד כל אלה נתתי דעתי גם לכך שהנאשם לא הורשע בעבירות בניגוד לחוק המאבק בטרור (ואין להענישו בגין עבירות שכאלו ב"דלת האחורית"), לכך שהוא לא ביצע עבירות אלימות נפרדות מעבירות הנשק עצמן באמצעות כלי הנשק ולכך שבאישום השלישי הוא השיב את הנשק לע' מספר ימים לאחר שלקח אותו מבלי לרכוש אותו.

12. ביחס לענישה הנוהגת קבע בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין כי ככלל, בעבירות נשק, יש לנקוט ביד קשה, להחמיר בענישה ולתת בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה. מגמת ההחמרה שחלה בעונשי המאסר הנגזרים על נאשמים בעבירות נשק עוברת כחוט השני בפסיקה של בית משפט העליון בשנים האחרונות. לעניין זה ראו דברי בית המשפט העליון אך לאחרונה בע"פ 5170/23 קובס ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם באתר בתי המשפט, 22.10.2023), פסקה 20:

"מערכת המשפט, גם היא, נדרשת לתת חלקה במלחמת החרמה נגד מבצעי עבירות הנשק השונות, החל מעבירות סחר בנשק, דרך החזקת נשק וכלה בנשיאה והובלה.. בהתאם ניכרת בפסיקה מגמה עקבית של החמרה בענישה כלפי מבצעי עבירות בנשק [...]"

כן ראו מיני רבים: ע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ביטון (פורסם בנבו, 14.2.2021); ע"פ 2733/20 אבו זיאד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.10.2021); ע"פ 971/19 מדינת ישראל נ' געביס (פורסם בנבו, 11.07.2019) (להלן: "עניין געביס").

בע"פ 1944/20 מדינת ישראל נ' אמארה (פורסם בנבו, 02.09.20) דחה בית המשפט העליון הן את ערעור המאשימה והן את ערעור הנאשם שהורשע בעבירות של סחר בנשק; עבירות בנשק (החזקה ונשיאה); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף וללא פוליסת ביטוח תקפה והותיר על כנו עונש של 7 שנות מאסר בפועל הכולל הפעלה של מאסר על תנאי בן 24 חודשים, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף;

בע"פ 4456/21 **מדינת ישראל נ' אבו עבסה** (פורסם בנבו, 23.1.2022) דחה בית המשפט העליון ערעורו של נאשם וקיבל את ערעור המאשימה על קולת עונשו של הנאשם שהורשע בשישה אישומים בעבירות של סחר בנשק ובחלקי כלי נשק ותחמושת, ניסיון ייצור וסחר בנשק, החזקת נשק ותחמושת, קשירת קשר לביצוע פשע ועוון, סחר בנשק ותחמושת והובלת נשק והעמיד את עונשו על 72 חודשי מאסר חלף 54 חודשים שגזר עליו בית המשפט המחוזי;

בע"פ 7691/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 02.02.2020) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע לאחר שמיעת ראיות בארבע עבירות של סחר בנשק ושתי עבירות נוספות של נשיאת נשק והותיר על כנו עונש של 6 שנות מאסר. במקרה זה בוצעו העבירות, בין היתר, ברובה סער מסוג M-14 ובתמורה לסכומים גבוהים;

בע"פ 4103/22 **מדינת ישראל נ' אמון** (פורסם בנבו, 6.11.2022), דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשם וקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש שהוטל על נאשם שהורשע בעבירות של החזקה, הובלה ונשיאה של נשק ושלוש עבירות של סחר בנשק. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על 5 שנות מאסר חלף 4, שנות מאסר שנגזרו עליו בבית משפט המחוזי.

בעניין געביס קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת העונש שהוטל על נאשם שהורשע בשלושה אישומים של סחר בנשק והעמיד את עונשו על 50 חודשי מאסר חלף 36 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט קמא.

המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

כך למשל צרפה את ת"פ (מחוזי-ב"ש) 20644-11-22 **מדינת ישראל נ' הואשלה** (פורסם בנבו, 10.7.2023) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של החזקת נשק יחד עם אחרים (שני אקדחים מסוג יריחו כשאחד טעון ב-15 כדורים, ועוד שני אקדחים מסוג אחר עם מחסניות תואמות, אחת מהן הכילה 8 כדורים) והפרעה לשוטר עונש של 58 חודשי מאסר וקנס בסך של 20,000 ₪.

יצוין, כי מעדכון המאשימה עולה שערעור הנאשם על פסק הדין תלוי ועומד בבית המשפט העליון;

את ע"פ 2165/23 **מדינת ישראל נ' בלאל** (פורסם בנבו, 4.5.2023) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעור המאשימה על קולת העונש שהוטל על נאשם שהורשע בארבעה אישומים שונים בעבירות של החזקת נשק ותחמושת, ניסיון לרכישת נשק וירי מנשק חם (M-16), ניסיון לסחר בתחמושת וסחר בתחמושת, החזקת נשק ותחמושת וירי מנשק חם (אקדח), התפרצות לבניין, היזק בזדון וגניבה של 40 כלי "איירסופט" והעמיד את עונשו על 54 חודשי מאסר חלף 36 חודשי מאסר;

את ע"פ 6702/22 **מדינת ישראל נ' הייב** (פורסם בנבו, 4.4.2023) בו דחה בית המשפט העליון את ערעור

הנאשם וקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש שהוטל על נאשם שהורשע בעבירות של החזקת נשק וירי מנשק חם (מקלע מסוג מא"ג) והעמיד את עונשו על 50 חודשי מאסר חלף 42 חודשים שהטיל עליו בית המשפט המחוזי. בפסק דין זה עמד בית המשפט העליון על כך שהעונש שיושת על נאשם שעבר עבירת נשק יושפע מוטנציאל הסיכון הטמון בנשק המעורב;

את ע"פ 4466/22 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.1.2023) בו התקבל ערעור הנאשם, בהסכמת המאשימה, על חומרת העונש שהוטל על נאשם שהורשע בעבירות של נשיאת נשק ותחמושת וירי מנשק חם באזור מגורים והעמיד את עונשו על 36 חודשי מאסר חלף 42 חודשים, וזאת בשל הנסיבות המיוחדות שהיו במקרה זה;

את ת"פ (מחוזי-ב"ש) 58803-06-15 **מדינת ישראל נ' אלקיעאן** (אתר בית המשפט, 7.1.20216) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של קשירת קשר לפשע, ניסיון לפעילות בהתאחדות בלתי מותרת, השתתפות באסיפה של התאחדות בלתי מותרת, ניסיון ליציאה שלא כדין ובעבירה של פעילות מטעם ההתאחדות הבלתי מותרת עונש של 4 שנות מאסר. במקרה זה דובר על פעילות במסגרת ארגון דאע"ש.

עיון בפסיקה שהוזכרה לעיל מלמד כי שילוב כמו בענייננו, של עבירות נשק חמורות ומגוונות, יחד עם תמיכה רעיונית, הזדהות ועריכת אימונים צבאיים מתוך מחשבה עתידית להצטרף לארגון טרור כשזה יילחם בישראל, לא קיים באף אחד מן המקרים.

נתון זה בהכרח משליך על חומרת העונש שיוטל על הנאשם.

אחידות בענישה

13. בעניינו מדובר בפרשה בה היו מעורבים אחרים שעניינם נדון ועונשם נגזר בפני מותבים אחרים. המאשימה צרפה את גזרי הדין שהוטלו על מעורבים אלו.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 37392-08-22 **מדינת ישראל נ' אבו עסא** (אתר בית המשפט, 18.9.2023) גזר בית המשפט המחוזי על הנאשם שהורשע במסגרת הסדר טיעון "סגור" לעונש בעבירות של סחר בנשק -רובה סער מסוג M-16 (מושא האישום השלישי בכתב האישום שבו הודה הנאשם) והחזקת נשק -שני רימוני הלם ורובה סער מסוג קלצ'ניקוב ומחסנית תואמת עונש של 70 חודשי מאסר וקנס בסך של 18,000 ₪. בית המשפט ציין בגזר דינו כי מדובר בעונש מקל אך מוצדק נוכח מעורבות אותו נאשם בהצלת סוהרת שהותקפה בכלא, נוכח כך שזהו מאסרו הראשון ונוכח כך שזה הסגיר לידי המשטרה את התחמושת השונה שהחזיק. נסיבות מקלות אלו לא מתקיימות בעניינו של הנאשם.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 41196-08-22 **מדינת ישראל נ' אבו זקיקה** (אתר בית המשפט, 14.5.2023) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע במסגרת הסדר טיעון "סגור" בעבירה של ירי מנשק חם (מושא האישום השני בכתב האישום שבו הודה הנאשם) עונש של 26 חודשי מאסר וקנס בסך של 12,000 ₪. הסדר סגור זה נומק

עמוד 11

בעיקר בקושי ראייתי, נתון שלא מתקיים בעניינו של הנאשם לאחר שהודה בכתב האישום המתוקן, כתב אישום שכבר התייחס לטענות ראייתיות שהעלה מלכתחילה.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 41096-08-22 **מדינת ישראל נ' בטיחאת** (אתר בית המשפט, 13.6.2023) גזר בית המשפט המחוזי במסגרת הסדר טיעון "סגור" על נאשם שהורשע בעבירות של נשיאה והובלת נשק ותחמושת וירי מנשק חם (מושא עובדות 9-10 לאישום הראשון בכתב האישום שבו הודה הנאשם) עונש של 3 שנות מאסר וקנס בסך 7,500 ₪. בית המשפט ציין כי העונש שהוטל על הנאשם נוטה במובהק לקולה למרות התיקון בכתב האישום. כן ניתנה הדעת לכך שמדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, להבדיל מהנאשם שבעניינו.

מעיון בגזרי דין אלו עולה שמדובר בהסדרי טיעון "סגורים" לעונש (וכפועל יוצא גם שיקולי בית המשפט בגזרו את הדין אינם חופפים לשיקולי בית המשפט בגזרו את הדין בהסדר "טווח"), במספר עבירות מצומצם יותר שעברו הנאשמים ובעבירות קלות יותר.

אך מעבר לכך, מעיון בגזרי הדין עולה שאותם נאשמים לא ביצעו את העבירות על רקע הזדהות עם ארגון הטרור דאע"ש או בזיקה לארגון זה.

על רקע כלל האמור, נראה כי אין מקום בעניינו ליישם את עקרון האחידות בענישה אל מול מי מהנאשמים האחרים כפי שעתר ב"כ הנאשם. עקרון זה חל כאשר קיימת זהות ולמצער דמיון ממשי בנסיבות ה"מעשה" ובנסיבות ה"עושה" וזהות או דמיון שכאלה לא קיימים בעניינו.

עם זאת, ההדרגתיות הנדרשת בענישה, כלפי כל נאשם המעורב בפרשייה העבריינית, בהתאם למידת מעורבותו, בהחלט תשמר, במובן זה שעונשו של הנאשם יהיה חמור משל יתר הנאשמים, ובאופן משמעותי.

14. במסגרת שיקולי מצאתי לתת משקל להודאת הנאשם, לחרטה שהביע וללקיחת האחריות על ידו. סבורני כי אין לתת משקל בעניינו לעיתוי לקיחת האחריות על-ידי הנאשם כנטען על-ידי המאשימה, שכן כתב האישום תוקן על בסיס טענות שהועלו על-ידי הנאשם מלכתחילה.

מצאתי לתת משקל גם לנסיבותיו האישיות-משפחתיות של הנאשם, לקושי שחווה במעצרו כעציר בטחוני על הנגזר מכך ולנזק שיגרם לנאשם ולמשפחתו כתוצאה מעונש המאסר שיוטל עליו.

לצד זאת, נתתי משקל לעברו הפלילי של הנאשם. אכן, כנטען, לא מדובר בהרשעה בעבירה דומה לעבירות שעבר הנאשם במסגרת תיק זה ואולם מדובר בעבירה שנעברה לפני שנים מספר, של גידול סמים מסוכנים, במסגרתה נדון הנאשם לעונש של 3 שנות מאסר בקירוב, מה שלא הוביל להרתעה של הנאשם מלחזור ולעסוק בפלילים. נתון זה, לצד העובדה שהנאשם לא השתלב בכל הליך שיקומי, ואף עמד על כך שהוא לא מבקש להסתייע בשירות המבחן (פרוט' מיום 26.9.2023, עמ' 26 ש' 14), מלמדים כי יש לתת ביטוי ממשי לשיקול הרתעת היחיד בגזר הדין.

בענייננו, יש מקום לתת ביטוי גם לשיקול הרתעת הרבים היפה לגזרה זו של עבירות (ראו למשל ע"פ 3793/20 מוריחי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23.11.2020], פסקה 6) לא כל שכן על רקע הזיקה שבין העבירות וההכנות שעשה הנאשם למלחמה במסגרת ארגון דאע"ש והח'לפות כשאלו יגיעו לישראל.

15. באשר לרכיב הקנס, נתתי דעתי לאופי הכלכלי של העבירות שעבר הנאשם. כאמור בכתב האישום, הנאשם עבר גם עבירות של סחר בנשק, עסקה אחרת בנשק וניסיון לעבור עבירה זו. כאשר מדובר בעבירות שמבוצעות מתוך מניע כלכלי, נדרש להטיל עיצום כלכלי כנגד מבצע העבירה. שאלת היקף הרווחים שהרוויח הנאשם כתוצאה מביצוע העבירות לא צריכה להיות במוקד ההכרעה בדבר גובה הקנס. ההרתעה הנדרשת בעבירות דן תושג לא רק באמצעות השתת עונשי מאסר ממושכים כי אם גם באמצעות פגיעה כלכלית משמעותית במבצעי העבירות.

עם זאת, כמצוות סעיף 40ח' לחוק העונשין והפסיקה, יש להתחשב לצורך קביעת גובה הקנס במצבו הכלכלי של הנאשם כמו גם בכך שהלה צפוי להיאסר לתקופה ממושכת.

16. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 שנות מאסר החל מיום המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שלא יעבור אחת מן העבירות שבהן הורשע או עבירת נשק אחרת לפי סעיף 144 לחוק העונשין על חלופותיו השונות.

ג. קנס בסך ₪ 40,000 או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-12 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.2.2024.

ד. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים החל מיום השחרור מהמאסר.

על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט ולחלופין למלא תצהיר מתאים במזכירות בית המשפט לצורך תחילת מניין התקופה.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, י"ב טבת תשפ"ד, 24 דצמבר 2023, במעמד הצדדים.

עמוד 13

